

Recenzja książki:
Janusz Świerkocki,
Ekonomiczne przesłanki wielostronnej regulacji
międzynarodowego handlu towarami,
Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2007, s. 231

Książka *Ekonomiczne przesłanki wielostronnej regulacji międzynarodowego handlu towarami* jest swego rodzaju podsumowaniem i zwieńczeniem wieloletnich badań Autora w zakresie wielostronnej regulacji międzynarodowej wymiany handlowej. J. Świerkocki należy do grona najbardziej kompetentnych i najbardziej znanych autorów polskich zajmujących się tą problematyką. Podstawowym zagadnieniem podjętym w pracy jest ukazanie i przedyskutowanie ekonomicznych uzasadnień wielostronnego międzyrządowego systemu regulacji handlu międzynarodowego, jaki wykształcił się w okresie funkcjonowania Układu Ogólnego w sprawie Taryf i Handlu (GATT), a następnie Światowej Organizacji Handlu (WTO). Jak napisano we wstępie: „Celem pracy jest wyjaśnienie, czy prowadzenie polityki handlowej w ramach systemu GATT/WTO da się obronić na gruncie argumentacji czysto ekonomicznej, tzn. czy uczestniczenie w tej organizacji pozwala zwiększyć krajowy dobrobyt”.

Książka jest obszernym i wyczerpującym studium bardzo ważnego ekonomicznie, ale także politycznie, zagadnienia, którego znaczenie systematycznie rośnie w związku z postępującymi procesami globalizacji. Opracowanie rozpoczyna syntetyczny rozdział omawiający dynamikę i zmiany strukturalne w handlu międzynarodowym, pokazujący przyczyny wzrostu obrotów oraz zarysowujący perspektywy integracji handlowej. Rozdział drugi przedstawia w lapidarny sposób istotę, funkcje, główne zasady oraz perspektywy funkcjonowania systemu regulacji wielostronnej. Rozdziały trzeci i czwarty poświęcono prezentacji i dyskusji ekonomicznych korzyści z handlu zagranicznego oraz ekonomicznych korzyści z protekcjonizmu. Nawiązaniem do tych dwóch rozdziałów jest kolejny, piąty rozdział, skupiający uwagę na ekonomicznych korzyściach z wzajemnej liberalizacji handlu. W rozdziale szóstym podjęto z kolei kwestię oceny regionalizmu handlowego z perspektywy regulacji wielostronnej handlu międzynarodowego. Rozdział siódmy pokazuje związki pomiędzy regułami handlu wielostronnego a regulacjami wewnętrznymi w dziedzinie ochrony środowiska i praw pracowników. Podkreśla się w nim ograniczony charakter regulacji handlu wielostronnego.

Do podstawowych silnych stron omawianej książki zaliczyłbym następujące okoliczności:

- Autor doskonale orientuje się we współczesnej literaturze światowej dotyczącej omawianych zagadnień, a także artykułuje własne poglądy w podejmowanych kwestiach,
- Autor umiejętnie uwzględnia i wykorzystuje publikacje polskie poświęcone analizowanemu zagadnieniu,

- praca posiada – moim zdaniem – bardzo klarowną i przejrzystą strukturę, ujmując kompleksowo podjętą problematykę,
- układ książki jest logiczny, a poszczególne zagadnienia rozwijane są według uzasadnionej merytorycznie sekwencji,
- w opracowaniu podjęto także zagadnienia mniej znane czytelnikowi z krajowej literatury przedmiotu, takie jak teoria liberalizacji handlu, czy kwestia regionalizmu handlowego w warunkach obowiązującej w systemie wielostronnym zasady niedyskryminacji,
- Autor zakłada i zwraca na to *explicite* uwagę, że z prowadzonej analizy wykluczono pozaekonomiczne argumenty uzasadniające prowadzenie polityki handlowej – oznacza to świadome i skalkulowane ograniczenie pola prowadzonych rozważań z myślą o rozmiarach książki,
- J. Świerkocki uwzględnia teorie nawiązujące do ekonomii politycznej w zakresie wyjaśnienia zachowań państwa na arenie międzynarodowej polityki handlowej z myślą o uzgodnieniu interesów grupowych z interesem państwa.

Wydaje się jednocześnie, że z punktu widzenia polskiego czytelnika cennym uzupełnieniem obecnej treści książki mogłaby być próba określenia skutków wielostronnej regulacji handlu dla gospodarki polskiej.

Marian Gorynia